

Marika Gombitová

Dievča do dažďa

V polovici 70. rokov na československej hudobnej scéne nečakane ako kométa zažiarilo dievča s plavými vlasmi a modrými očami. Svojím hlasom i prejavom očarilo nielen tisícky fanúšikov populárnej hudby, ale aj filmárov, ktorí z neho zakrátko stvorili modernú rozprávkovú princeznú. Pred niekoľkými dňami to zázračné dievča oslávilo okrúhle životné jubileum, a túto príležitosť sme využili, aby sme vybrali zopár citátov z textov jeho nezabudnuteľných piesní. A k nim sme pridali aj zopár otázok...

Dievča do dažďa... (LP 1979)

Na stretávke po rokoch moja bývalá študentka, pozrúc na svojich spolužiakov, skonštatovala: „Vidíš, nik sa nezmenil, v podstate každý z nás zostal taký, ako sa prejavoval už vtedy,

keď sme sedeli v laviciach gymnázia pred 20 rokmi.“ Je to aj váš prípad? Aj vo vás stále drieme ono „dievča do dažďa“ z fotografie vášho debutového albumu?

Vo vnútri každého z nás zostáva niečo pôvodné. Rokmi zrejeme, pribúdajú nám skúsenosti, život nás mnohému naučí a občas aj poriadne preskúša, ale to podstatné - naše vnútorné nastavenie, to, čo nás teší, dojíma či poháňa vpred - sa až tak nemení. Takže áno, aj vo mne stále žije to „dievča do dažďa“. Len dnes už vie o svete oveľa viac. Som rada, že popri všetkom, čo som prežila, som nestratila vieru, zvedavosť, pokoru ani schopnosť tešiť sa z obyčajných vecí. Dúfam, že to tak vnímajú aj ľudia, ktorí ma roky sprevádzajú - moji blízki, priatelia aj fanúšikovia. Že vo mne stále vidia to dievča, ktoré má úprimnú radosť z hudby a veľkú chuť potešiť svoje publikum spevom a pesničkami.

Máš plnú hlavu ideálov... a nechcem sa ich nikdy vzdaf...

(S tou nádejou choď spať)

Akých ideálov ste sa nikdy nevzdali a nevzdáte?

Nikdy som sa nevzdala presvedčenia, že veci treba robiť poctivo a srdcom. Nie pre okamžitý výsledok alebo potlesk, ale preto, že je to správne. Verím, že keď robím svoju prácu úprimne, s rešpektom k ľuďom aj k sebe samej, výsledky skôr či neskôr prídu. A aj keď sa nedostavia vtedy alebo v takej podobe, ako som očakávala, zostane mi dobrý pocit, že som nič neodflákla a že som zostala verná tomu, čomu verím. V hudbe - a vlastne v umení vôbec - sa emócia dá len veľmi ťažko predstierať. Ľudia rýchlo vycítia, či na javisku len spievam technicky správne alebo či im odovzdávam aj kus seba. A práve to je pre mňa ideál, ktorého sa nechcem nikdy vzdaf.

Raz zanechám ťa celkom samú... Spomienky ma budú hriať...

(S tou nádejou choď spať)

Aké spomienky vás najviac hrejú?

Najviac ma hrejú spomienky na mojich drahých rodičov - mamku a ocka. Práve oni mi svojou výchovou vštepili to najlepšie a aj vďaka nim žijem život s dôrazom na morálne hodnoty, úctu k ľuďom a pokoru. S odstupom rokov si čoraz viac uvedomujem, aké dôležité je zázemie, láska a príklad, ktorý nám rodičia odovzdajú. Mnohé

foto Karol Kállay

foto Lukáš Klimlíčka

veci, ktoré človek v mladosti považuje za samozrejmé, začne naplno chápať až neskôr. A práve tieto spomienky - na detstvo, spoločné chvíle, prvé stretnutia s hudbou, podporu a pocit domova - ma hrejú najviac a zostávajú hlboko vo mne.

*Aj priatelia ťa v núdzi sklamú...
Tí verní budú pri mne stáť...
(S tou nádejou choď spať)*
Spomeniete pre naše čitateľky zopár priateľov, ktorí pri vás verne stáli v náročných chvíľach života?
Určite sú to najmä moje dve skvelé

manažérky a zároveň priateľky Evka a Andy. Práve ony pri mne stoja nielen v pracovnom živote, ale aj v súkromí vrátane náročných dní, keď človek potrebuje podporu, pochopenie alebo len obyčajnú blízkosť. Veľkou oporou a rodinnými priateľmi sú pre mňa Julko Hron a Martin Krekáč s ich skvelými manželkami Majkou a Zuzkou. A potom je tu Kamil Peteraj, ktorý je veľkým motivátorom a človekom s výnimočným talentom a citom pre slovo. Dokáže dokonale vycítiť, z čoho sa potrebujem vyspievať.

Prichádza k nám často v spánku, poodhrňa záclony... (Láska)
Pamätáte si okamih, kedy ku vám prišla prvá láska?
Láska sprevádza človeka po celý život, len sa menia jej podoby. Už keď má dieťa rado svojich rodičov, súrodencov, priateľov či ľudí, ktorí mu dávajú pocit bezpečia a domova, je to v skutočnosti láska, hoci si to v tom veku ešte neuvedomuje. Možno si ani neviem vybaviť jeden jediný okamih, keď ku mne prvýkrát prišla, pretože láska neprichádza ako veľká ohromujúca chvíľa. Často sa ukrýva v drobných gestách, v blízkosti, v dôvere a v ľuďoch, ktorí nás sprevádzajú životom. Bez lásky by som nevedela žiť. Snažím sa všetko robiť s láskou - či už vo vzťahu k mojim blízkym a priateľom, alebo aj k ľuďom, ktorí ma sprevádzajú prostredníctvom mojich piesní. Verím, že práve láska dáva veciam zmysel a ľudia ju dokážu vycítiť.

Napiš, napiš, čo ťa trápi, napiš aspoň do vody, prv kým to z nej vietor zdrapí, škrtni, čo sa nehodí... (Napiš)
Čo by ste škrtnli z našich životov a čo sa do nich nehodí?
Určite by som škrtnla žiarlivosť, závisť a nenávisť, ktoré sa v poslednom čase vo veľkej miere objavujú nielen v našej spoločnosti. Život je príliš krátky, krehký a vzácny na to, aby sme ho naplňali hnevom a ďalšími negatívnymi emóciami. Oveľa viac by nám všetkým prospelo viac rešpektu, pochopenia a obyčajnej ľudskej slušnosti. Veľa vecí bude krajších, ak sa k sebe budeme správať tak, ako spievam v skladbe Ži a nechaj žiť.

Napiš všetko, čo ťa mučí, na čo nevieš odpovedať... (Napiš)
Čo vás mučí a na čo ešte nepoznáte odpoveď?
Na niektoré otázky, vrátane tých najťažších a najmučivejších, možno ani nemusíme vždy nájsť odpoveď. Niekedy je dôležitejšie naučiť sa s nimi žiť a prijať, že nie všetko v živote vieme pochopiť alebo ovplyvniť. V tomto smere sa opieram

50 ROKOV NA SCÉNE

Unikátny vinylový box desiatich albumov 50 rokov na scéne (1976 - 2026) mapuje doterajšiu kariéru Mariky Gombitovej a taktiež pripomína jeden významný míľnik. Ako napovedá už samotný názov, tento rok uplynulo 50 rokov od chvíle, kedy sa podpisom zmluvy v agentúre Slovkoncert 1. júla 1976 stala oficiálne speváčkou. Práve v ten deň odštartovala jej profesionálna kariéra. Vinylový box obsahuje 16-stranovú brožúru so sprievodnými textami Mariky Gombitovej, Kamila Peteraja a Júliusa Kinčeka, s výberom fotografií a kolážami z dobovej tlače. Okrem ôsmich albumov, ktoré v minulosti vyšli na vinyle a deviateho albumu dostupného len na CD, obsahuje aj 10. album „Rarity v čase“ so singlami vydanými v minulosti iba na SP platniach. Celá kolekcia v remastrovanej podobe zároveň ponúka aj dve najnovšie autorské skladby Fantóm srdca a Stúpanie z roku 2024.

aj o vieru, pomáha mi dôverovať, že aj v okamihoch, ktorým nerozumiem, má život svoj zmysel. Aj to je podľa mňa súčasť zreleho pohľadu na svet - vedieť prijať neistotu a napriek nej ísť ďalej.

Najmenšia hviezda slnkom je, možno nás na uliciach hľadá to piate ročné obdobie... (Slnečný kalendár)
Máte svoje osobné piate ročné obdobie?
Piatym ročným obdobím je pre mňa čas, keď môžem spievať a komponovať. Vtedy sa ponáram do vlastného sveta, v ktorom prestáva záležať na tom, či vonku prší, sneží, fúka vietor, alebo svieti slnko. Hudba má svoj vlastný čas a priestor, kde môžem byť sama sebou. Keď tvorím alebo spievam, dostávam sa do stavu, v ktorom čerpám pozitívnu energiu, radosť a vnútorný pokoj. Je pre mňa oslobodzujúce, ak vďaka hudbe dokážem zvládnuť aj náročné situácie. Aj preto je moje osobné piate ročné obdobie také vzácne a výnimočné.

Mám šaty, čo o pár týždňov vyjdú z módy, keď túžia vyjsť, tak môžu - nech idú do hája, mám pod nimi svoju kožu, pod nimi som ja... (Šaty)
Červené dlhé voľné šaty, nohavicový kostým s kravatou, biely outfit s bielym plášťom na Bratislavskej lýre, princeznovské šaty v muzikáli Neberte nám princeznú či čierny nohavicový komplet na súťaži Intervízie v poľskom Sopote... Máte niektoré z nich ešte schované vo svojom šatníku? A ktorý z koncertných outfitov ste si obľúbili najviac?
Niečo odložené ešte mám, ale nevnímam to tak, že by som sa na tie šaty či kostýmy pravidelne pozerala a vracala sa k nim. V čase, keď som ich mala oblečené, boli v prvom rade súčasťou príbehu či posolstva piesne, ktorú som spievala na hudobnej súťaži alebo koncertnom vystúpení. Vystihovali jej náladu, emóciu a to, čo som publiku chcela povedať. Samozrejme, niektoré z tých kostýmov a účesov (smiech) sa časom stali symbolom určitých období mojej

kariéry - napríklad tie z Bratislavskej lýry, v ktorých som spievala Študentskú lásku a Vyznanie. Moji fanúšikovia si ich dodnes spájajú s týmito piesňami a možno práve preto majú pre mňa aj určitú sentimentálnu hodnotu. Najkrajšie však na nich nie je to, ako vyzerali, ale to, čo som v nich prežila a odovzdala ďalej.

Za posledným stolom sed' a pískaj si pieseň a neobzeraj sa späť, ak nemáš rád jeseň... (Epilóg)
Máte rada jeseň?
Jeseň mám veľmi rada. Je v nej ešte príjemné teplo a slnečné dni, ale už bez úporných horúčav, aké sme zažili najmä počas posledného leta. Stále sa dá tráviť čas vonku, posediť si podvečer v záhrade, grilovať s priateľmi a vychutnávať si krásy prírody. Pre mňa má príroda najkrajšie farby práve na jeseň. Je to obdobie, ktoré má v sebe pokoj, zvláštnu atmosféru a určitú zrelosť. Viem, že to nie je možné, ale ak sa trochu zasnívam, pokojne by som prijala, keby jeseň mohla trvať celý rok.

A potom sa teš, že si múdre víno pil a veľké šťastie, že si mal... (Epilóg)
Istotne ste v živote zažili veľké šťastie? Čoho sa týkalo?
Za veľké šťastie môžem označiť aj to, čo prežívam dnes. Môžem koncertovať, spievať a tvoriť, a za to som nesmierne vďačná. Uvedomujem si, že možnosť robiť to, čo ma naplňa a čo zároveň prináša radosť aj iným, nie je vôbec samozrejmosťou. Modlím sa za to, aby mi zdravotný stav a sila dovolili pokračovať v tom aj naďalej. Dostala som veľký dar - môcť byť na javisku, zdieľať s ľuďmi hudbu a cítiť to čarovné prepojenie, ktoré vzniká medzi interpretom a publikom.

foto Patrik Španko

*Chcel by si vidieť do duší stromov,
čo si tak myslia o svete... (Svet stromov)*

Čo si myslíte o svete 21. storočia?

Že je predovšetkým rýchly. Niekedy mám pocit, že nám ponúka čoraz menej priestoru na zastavenie, zamyslenie a obyčajné stíšenie, pretože nás neustále ženie za výkonom a povinnosťami. Na druhej strane priniesol úžasné možnosti, najmä vďaka moderným technológiám. Aj v mojej hudobnej práci mi veľmi pomáhajú - v domácom štúdiu si môžem nahráť spev v kvalite, s ktorou sa dá ďalej profesionálne pracovať. To je niečo, čo bolo ešte pred pár rokmi oveľa náročnejšie, ba až nemožné. Ak si na misky váh položím plusy a mínusy súčasnosti, z môjho pohľadu sa navzájom vyvažujú. Dôležité je nájsť si vlastný pokoj a sústrediť sa na ľudí a veci, ktoré nám dávajú zmysel.

*Nero a Kaligula, nad všetkým prach
a žula, slávny Rím... ukáž to slávny
Rím, koľko zrád, úkladov, koľkokrát,
pýcha a pád... (Koloseum)*

Čo by ste v dobrom odkázali / poradili mocným tohto sveta v 21. storočí?

Nerada by som niekomu radila alebo niečo odkazovala, len si jednoducho želám, aby ani tí, ktorí majú veľkú moc a s ňou aj veľkú zodpovednosť a možnosť ovplyvňovať životy iných, nezabudli zostať predovšetkým ľuďmi. Aby vedeli počúvať, vnímať druhých a nestratili pokoru. Moc je pominuteľná, ale to, ako sa človek správa k druhým, po ňom zostáva.

*Nechcem spáliť most, most za láskou
v nás, vždy sa dá spáť ísť, vždy, keď
príde čas, tak skús, nespáľme to krásne
v nás... (Nespáľme to krásne v nás)*

Zrejme každému človeku sa občas prihodilo, že v istej chvíli mal chuť spáliť za niečím most. Ak taká chvíľa nastala u vás, odolali ste?

V hneve alebo zlosti môže mať človek niekedy pocit, že zbúrať most je najlepšie riešenie. Aj ja som určite zažila chvíle, keď som mala chuť niektoré veci jednoducho uzavrieť a viac sa k nim nevracať. Časom som však pochopila, že je lepšie dať na most závoru, než ho úplne spáliť. Keď sa zmení situácia alebo keď príde správny čas, závoru možno odstrániť.

Postaviť nový most si však vyžaduje oveľa viac síl a niekedy sa to už ani nedá...

*Stará láska príde a vie nájsť to miesto, dátum,
čas, stará láska nehrdzavie... (Kufor a šál)*

Ktorá vaša láska a k čomu stále nehrdzavie?

Určite láska ku spevu a hudbe. Tá sa rokmi nijako nezmenšuje, práve naopak - neustále sa prehľbuje. Čím viac toho človek prežije a čím viac životných skúseností získa, tým viac dokáže hudbu cítiť, rozumieť jej a odovzdať z nej niečo aj druhým. A práve preto mám pocit, že moja láska k hudbe je dnes ešte silnejšia než kedysi.

*Balíček snov hodvábné klesá, schováš sa v ňom,
schovám sa v ňom, pritúlí nás na krátky
čas polnočný, polnočný... (Balíček snov)*

Sníva sa vám často? Aký sen a o čom by ste nedbali, aby sa vám sníval častejšie?

Najkrajší sen je ten, ktorý môžete žiť. Preto si želám, aby sa mi ešte veľmi dlho „snívalo“ o tom, že môžem spievať, tvoriť a koncertovať. Ak môžem robiť to, čo milujem, a zároveň tým prinášať radosť mojim fanúšikom, potom ani nepotrebujem snívať o ničom inom.

*Na základe rozhodnutia ciest, ktoré sa pretnú,
majú sa dnes dvaja ľudia stretnúť... (Rozhodnutia)*

S kým by ste sa - v osobnom či pracovnom živote - ešte rada stretli?

Ak by som si mohla vybrať jedno stretnutie, boli by to moji rodičia. Dnes už to, žiaľ, nie je možné, ale rada by som s nimi ešte raz strávila obyčajný deň, porozprávala sa s nimi a možno im povedala aj niektoré veci, ktoré som im nestihla povedať. Také stretnutie by pre mňa malo obrovskú hodnotu. A pokiaľ ide o pracovný život, rada sa nechám prekvapiť, koho mi ešte osud prihrá do cesty. Život nám prináša zaujímavých ľudí často práve vtedy, keď ich vôbec nečakáme, a ja som otvorená tomu, čo ešte príde.

*Deň sa dvíha z pár, nesie ti vzácny dar, tých
hodín pár, tak ich ber a teš sa z nich... (Deň)*

Na čo sa zvyknete tešiť, keď sa deň dvíha z pár?

Teším sa na všetko, čo ma v novom dni čaká, a snažím sa ho aj napriek zdravotným obmedzeniam prežiť naplno. Nový deň nemusí priniesť nič veľké ani výnimočné. Niekedy je krásny práve tým, že je obyčajný - že sa môžem pritúliť k mojim psím miláčikom, zaspievať si v štúdiu alebo sa len tak porozprávať s blízkymi. Človek si skôr či neskôr uvedomí, aké vzácne

sú chvíle, ktoré by kedysi považoval za úplnú samozrejmosť. A práve na tie sa dnes teším najviac.

Úsmev, ten vždy do troch ráta, jamky do líc fúkne ti... (Úsmev)

Kedy, v akých okamihoch vám úsmev fúka jamky do líc?

Najčastejšie mi asi úsmev vykúzlia moje tri psy. Keď sa balíme na cestu - na dovolenku alebo na koncert, okamžite spozornejú, pretože veľmi dobre vedia, že sa niečo deje. Skáču nám do batožiny, motajú sa okolo nás a vtedy si s nimi užijeme veľa zábavy. Milovníci zvierat to poznajú - najradšej by so mnou šli úplne všade. Ale, samozrejme, úsmev mi vyčarujú aj ľudia. Veľmi ma potešia krásne komentáre od fanúšikov na sociálnych sieťach, ale ešte viac osobné stretnutia - či už po koncertoch, alebo pri rôznych televíznych nakrúcaniach. Keď vidím, že moja hudba niekomu priniesla radosť alebo sa ho dotkla, je to pre mňa jeden z najkrajších dôvodov na úsmev.

*Chcem sa s tebou deliť, byť pre teba ranným lúčom v čase i nečase...
(Chcem sa s tebou deliť)*

Na profesionálnej scéne sa s vašimi poslucháčmi delíte o nádherné piesne už polstoročie. O aké piesne sa s nimi chcete podeliť na jubilejných koncertoch v Prešove, Prahe a Bratislave?

Playlist koncertov je vždy výsledkom troch priesečníkov: želaní fanúšikov, môjho vlastného výberu a možností kapely. Moji priaznivci mi na sociálnych sieťach často píšu, ktoré skladby by si radi vypočuli, a aj podľa ich želaní pripravím môj návrh playlistu. Ten následne konzultujem s kapelou, pretože nie každá skladba z môjho repertoáru sa dá rovnako dobre preniesť na koncertné pódium. Niektoré majú špecifické zvuky a aranžmány, ktoré viac vyniknú v štúdiovej podobe než naživo. Na narodeninových

koncertoch nebudú chýbať moje najpopulárnejšie skladby ako Vyznanie či Koloseum - bez nich by ma publikum z pódia asi ani nepustilo (smiech). Zaspievam však aj najnovšie skladby Fantóm srdca a Stúpanie a piesne, ktoré doteraz na mojich koncertoch ešte nikdy neodzneli. A tie skladby, ktoré sa do koncertného playlistu nezmestia, si fanúšikovia budú môcť vypočuť na vinylovom boxe Marika 50 rokov na scéne (1976 - 2026), ktorý bude obsahovať mojich všetkých deväť doteraz vydaných štúdiových albumov a bonusový album Rarity v čase.

*Stúpanie, bolo to len stúpanie... Stúpanie, s jedným krídlom stúpanie...
(Stúpanie)*

Je náročné počas kariéry stúpať hore? A dá sa to plnohodnotne aj s tým jedným krídlom?

Väčšinu mojej profesionálnej kariéry sprevádzajú zdravotné obmedzenia, avšak naučila som sa s nimi fungovať tak, aby som mojim fanúšikom ponúkla výsledok, ktorý zodpovedá môjmu možnému maximu. Nie vždy to bolo jednoduché, ale naučila som sa hľadať a najmä nájsť spôsob, ako pokračovať ďalej. Veľmi sa teším, že dodnes môžem tvoriť. Dôkazom je aj skladba Stúpanie, ktorá v sebe nesie nádherné posolstvo o láske, ktorá je skúšaná, ale zároveň má silu a vôľu prekonať všetky prekážky. Moji poslucháči si ju budú môcť vypočuť aj na spomínanom albume Rarity v čase, spolu so singlami, ktoré sa nikdy neobjavili na mojich vinylových albumoch. Naplňa ma šťastím a dojatím, že moja doterajšia tvorba vychádza v takomto exkluzívnom boxe aj spolu s novými skladbami, ktoré si poslucháči budú môcť vypočuť aj na LP - rovnako ako v čase mojich začiatkov. Je to krásny pocit a zároveň dôkaz, že stúpať sa dá aj s jedným krídlom.

